

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>Družinske preživnine

Izvirna jezikovna različica te strani [hr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

hrvaščina

Swipe to change

Družinske preživnine

Hrvaška

1 Kaj pomenita izraza „preživnina – preživljanje“ in „preživninska obveznost“? Katere osebe morajo plačati preživnino drugi osebi?

Preživnina je dolžnost in pravica staršev in otrok, zakoncev in zunajzakonskih partnerjev, sorodnikov v ravni vrsti ter pastorka in očima in mačehe, kot je to določeno z družinskim zakonom (Obiteljski zakon). V skladu z navedenim zakonom te osebe prispevajo k vzajemnemu preživljanju glede na svoje zmožnosti in potrebe vzdrževane osebe.

Starši so prvi dolžni preživljati svojega mladoletnega otroka. Starš, ki je sposoben za delo, se ne more izogniti svoji dolžnosti preživljanja mladoletnega otroka. Če ga eden od staršev ne preživlja, so ga dolžni preživljati *stari starši* po navedeni strani. *Očim ali mačeha* je dolžen preživljati mladoletnega pastorka, če ta ne more pridobiti preživnine od svojega starša.

Starši so dolžni največ do 26. leta preživljati svojega odraslega otroka, ki obiskuje srednjo šolo, univerzo ali poklicno izobraževanje in usposabljanje v skladu s posebnimi predpisi ali ki je vključen v osnovnošolsko ali srednješolsko izobraževanje za odrasle ter redno in ustrezno izpolnjuje svoje obveznosti.

Starši so dolžni preživljati svojega odraslega otroka, ki je končal izobraževanje, vendar ne more najti zaposlitve, še eno leto po koncu izobraževanja, če otrok še ni dopolnil 26 let. Dolžnost preživljanja odraslega otroka preneha prej kot eno leto po koncu izobraževanja, ko otrok dopolni 26 let.

Starši so dolžni preživljati odraslega otroka, ki zaradi hude in trajne bolezni ali invalidnosti ni sposoben za delo, dokler traja taka nesposobnost za delo.

Odrasli otrok je dolžen preživljati starša, ki ni sposoben za delo in nima zadostnih sredstev za preživljanje ali jih ne more pridobiti iz svojega premoženja.

Odrasli pastorek je dolžen preživljati očima ali mačehe, ki ni sposoben za delo in nima dovolj sredstev za preživljanje ali jih ne more pridobiti iz svojega premoženja, če ga je očim ali mačeha dolgo preživljal ali skrbel zanj. *Odrasli vnuk* je dolžen preživljati starega starša, ki ni sposoben za delo in nima dovolj sredstev za preživljanje ali jih ne more pridobiti iz svojega premoženja, če ga je stari oče ali mati dolgo preživljal ali skrbel zanj.

Zakonec, ki nima zadostnih sredstev za preživljanje ali jih ne more pridobiti iz svojega premoženja ter ni sposoben za delo ali ne more najti zaposlitve, ima pravico, da ga drugi zakonec preživlja, če ima ta za to dovolj sredstev in možnosti. Pravila v zvezi s preživnino za zakonca se ustrezno uporabljajo za preživnino za *zunajzakonska partnerja* med trajanjem zunajzakonske skupnosti.

2 Do katere starosti je otrok upravičen do preživnine? Ali se predpisi za preživljanje mladoletnikov razlikujejo od predpisov za preživljanje odraslih?

Starši so prvi dolžni preživljati svojega mladoletnega otroka. Če ga eden od staršev ne preživlja, so ga dolžni preživljati stari starši po navedeni strani. Očim ali mačeha je dolžen preživljati mladoletnega pastorka, če ga ne more preživljati njegov drugi starš.

Starši so dolžni največ do 26. leta preživljati svojega odraslega otroka, ki obiskuje srednjo šolo, univerzo ali poklicno izobraževanje in usposabljanje v skladu s posebnimi predpisi ali ki je vključen v osnovnošolsko ali srednješolsko izobraževanje za odrasle ter redno in ustrezno izpolnjuje svoje obveznosti.

Starši so dolžni preživljati svojega odraslega otroka, ki je končal izobraževanje, vendar ne more najti zaposlitve, še eno leto po koncu izobraževanja, če otrok še ni dopolnil 26 let. Dolžnost preživljanja odraslega otroka preneha prej kot eno leto po koncu izobraževanja, ko otrok dopolni 26 let.

Starši so dolžni preživljati odraslega otroka, ki zaradi hude in trajne bolezni ali invalidnosti ni sposoben za delo, dokler traja taka nesposobnost za delo.

Odrasla oseba je oseba, ki je dopolnila 18 let.

3 Naj se za pridobitev preživnine obrnem na pristojni organ ali na sodišče? kateri so glavni elementi tega postopka?

Obrniti se je treba na center za socialno varstvo in sodišče.

Preživnina se lahko uredi v postopku *obveznega svetovanja*. Obvezno svetovanje se opravi pred uvedbo postopka za razvezo zakonske zveze, v kateri imata zakonca skupnega mladoletnega otroka, in pred začetkom drugega sodnega postopka, povezanega z varstvom in vzgojo ter osebnimi razmerji z otrokom. Določbe družinskega zakona o obveznem svetovanju pred uvedbo postopka za razvezo zakonske zveze, v kateri imata zakonca skupnega mladoletnega otroka, veljajo tudi za obvezno svetovanje pred uvedbo postopka v zvezi z varstvom in vzgojo ter osebnimi razmerji z otrokom v primeru prenehanja življenjske skupnosti otrokovih staršev. Obvezno svetovanje se začne, ko ena stranka vloži zahtevo pri centru za socialno varstvo. Če se starša ne sporazumeta glede načrta za skupno varstvo in vzgojo, jima center za socialno varstvo svetuje, naj v skladu z določbami družinskega zakona poskušata doseči dogovor z družinsko mediacijo.

Preživnina se lahko določi z *družinsko mediacijo*, s katero poskušajo stranke sporazumno rešiti družinska vprašanja s pomočjo enega ali več družinskih mediatorjev. Družinski člani prostovoljno sodelujejo v družinski mediaciji, pred uvedbo postopka za razvezo zakonske zveze pa se morajo obvezno udeležiti samo prvega tovrstnega srečanja. Glavni namen družinske mediacije je doseči dogovor o skupnem varstvu in vzgoji ter druge dogovore v zvezi z otrokom. Načrt za skupno varstvo in vzgojo ali druge dogovore, sprejete med družinsko mediacijo, postane izvršljiv, če ga na zahtevo strank odobri sodišče v zunajsodnem postopku. Družinska mediacija se lahko izvede neodvisno od sodnega postopka, pred uvedbo sodnega postopka, med njim ali po njegovem dokončanju.

Višina preživnine, ki jo mora plačevati starš, pri katerem otrok ne živi, se lahko uredi tudi v *načrtu za skupno varstvo in vzgojo*, ki ga lahko starša sama sestavi med postopkom obveznega svetovanja ali družinske mediacije. Da bi načrt za skupno varstvo in vzgojo v skladu z družinskim zakonom postal izvršljiv, se predloži v odobritev sodišču v zunajsodnem postopku.

Otrok lahko vloži zahtevek za preživnino v *poenostavljenem zunajsodnem postopku za določitev preživnine*. Stranki v tem postopku sta otrok in starš, ki ne živi z njim. Otroka v postopku za preživnino zastopa starš, pri katerem živi otrok. Za odločanje v poenostavljenem postopku za preživnino je lahko poleg sodišča splošne krajevnosti pristojno tudi sodišče kraja, kjer ima otrok stalno ali dejansko prebivališče.

V skladu z družinskim zakonom sodišče o zahtevkih za preživnino odloča v sporih glede zakonske zveze, zadevah za določitev materinstva ali očetovstva in zadevah glede varstva in vzgoje.

Zakonca lahko v primeru razveze zakonske zveze skleneta sporazum o preživnini. V sporazumu se lahko dogovorita o višini preživnine, načinu izpolnjevanja obveznosti ter trajanju in prenehanju preživninske obveznosti. Skleneta ga lahko v pisni obliki in ga predložita sodišču v potrditev v zunajsodnem postopku, da postane izvršljiv.

4 Ali se zahtevek lahko vloži v imenu sorodnika (če da, do katerega kolena) ali v imenu otroka?

Stranki v postopku za preživnino za otroka sta otrok in oseba, ki ga je v skladu z družinskim zakonom dolžna podpirati. Otroka zastopa starš, pri katerem otrok živi. Zastopa ga lahko tudi center za socialno varstvo, če se s tem strinja starš, pri katerem otrok živi. Poleg centra za socialno varstvo ostane starš, pri katerem otrok živi, pooblaščen, da zastopa otroka v postopku. V primeru navzkrižja delovanja centra za socialno varstvo in starša, pri katerem otrok živi, sodišče ob upoštevanju vseh okoliščin, zlasti dobrega počutja otroka, oceni, ali bo upoštevalo delovanje centra za socialno varstvo ali otrokovega starša. Center za socialno varstvo mora v imenu otroka začeti in voditi postopek za preživnino ali zvišanje preživnine, če starš, pri katerem otrok živi, te pravice več kot tri mesece od dneva, ko je otrok pravico pridobil, iz neupravičenih razlogov ni uveljavljal. Če je otrok v oskrbi druge fizične ali pravne osebe, ga v postopku za preživnino zastopa center za socialno varstvo. V takih primerih otrokovi starši niso pooblaščen, da v postopku skupaj s centrom za socialno varstvo zastopajo otroka, oziroma njihovo pooblastilo za zastopanje otroka preneha, ko center za socialno varstvo vloži tožbo v imenu otroka. V skladu z določbami zakona o pravnem postopku (Zakon o parničnem postopku) lahko stranko kot pooblaščenec zastopa samo odvetnik, razen če ni z zakonom določeno drugače. Stranko lahko kot pooblaščenec zastopa krvni sorodnik v ravni vrsti, brat, sestra ali zakonec – če ima polno poslovno sposobnost in če ne opravlja nezakonito pravniskega poklica.

5 Če nameravam začeti postopek pred sodiščem, kako ugotovim, katero sodišče je pristojno?

V sporih glede zakonsko določene preživnine, v katerih je tožeča stranka oseba, ki zahteva tako preživnino, je poleg sodišča splošne krajevne pristojnosti pristojno tudi sodišče kraja, kjer ima tožeča stranka stalno ali dejansko prebivališče. Če je v sporih glede zakonsko določene preživnine z mednarodnim elementom pristojno sodišče na Hrvaškem, ker ima tožeča stranka stalno prebivališče na Hrvaškem, je krajevno pristojno sodišče kraja, kjer ima tožeča stranka stalno prebivališče. Če je pristojno sodišče na Hrvaškem, ker ima preživninski zavezanec na Hrvaškem premoženje, iz katerega se lahko izterja preživnina, je krajevno pristojno sodišče kraja, kjer je to premoženje.

Za odobritev načrta za skupno varstvo in vzgojo je pristojno sodišče, ki ima splošno krajevno pristojnost za zadevo, v katero je vključen otrok.

Za odobritev sporazuma o preživnini za otroka je pristojno sodišče, ki ima splošno krajevno pristojnost za zadevo, v katero je vključen otrok.

Za odobritev sporazuma o preživnini za zakonca je pristojno sodišče kraja, kjer imata zakonca skupno stalno prebivališče. Če zakonca nimata skupnega stalnega prebivališča, je pristojno sodišče kraja, kjer sta imela zadnje skupno stalno prebivališče. Če je za odobritev sporazuma o preživnini za zakonca pristojno sodišče na Hrvaškem, ker sta imela zakonca zadnje skupno stalno prebivališče na Hrvaškem, je pristojno sodišče kraja, kjer sta imela zakonca zadnje skupno stalno prebivališče.

Za odločanje v poenostavljenem postopku za preživnino je lahko poleg sodišča splošne krajevne pristojnosti pristojno tudi sodišče kraja, kjer ima otrok stalno ali dejansko prebivališče.

6 Ali moram kot prosilec uporabiti posrednika za začetek postopka pred sodiščem (npr. odvetnika, osrednji ali lokalni organ itd.)? Če ne, kakšen je postopek?

V skladu s členom 89a zakona o pravnem postopku lahko stranke dejanja v postopku opravljajo osebno ali prek pooblaščenca, vendar lahko sodišče pozove stranko, ki jo zastopa pooblaščenec, naj se pred sodiščem osebno izjavi o dejstvih, ki jih je treba ugotoviti v pravdi. Stranko lahko kot pooblaščenec zastopa samo odvetnik, razen če ni z zakonom določeno drugače. V skladu s členom 89a(3) lahko stranko kot pooblaščenec zastopa krvni sorodnik v ravni vrsti, brat, sestra ali zakonec – če ima polno poslovno sposobnost in če ne opravlja nezakonito pravniskega poklica.

7 Ali moram za začetek postopka plačati sodno takso? Če da, koliko ta znaša? Če so moja finančna sredstva nezadostna, ali lahko dobim brezplačno pravno pomoč?

V skladu s členom 1 zakona o sodnih taksah (Zakon o sodskim pristojbama) je treba za vsak postopek pred sodiščem plačati sodno takso. Višina takse je določena s tarifo sodnih taks.

V členu 16 zakona o sodnih taksah je določeno, da so otroci kot stranke v postopku za preživnino ali postopku v zvezi z zahtevki, ki izhajajo iz zadevne pravice, oproščeni sodnih taks.

V skladu s členom 172 zakona o pravnem postopku se pravica do oprostive plačila sodnih stroškov in pravica do strokovne pravne pomoči uresničujeta na način in pod pogoji, določenimi v posebnem pravnem aktu, s katerim je urejena brezplačna pravna pomoč. Člen 176 določa, da sodišče nemudoma obvesti pristojni javni organ, če je stranka uresničila pravico do oprostive sodnih stroškov na podlagi posebnega predpisa o pravni pomoči in če sodišče v postopku ugotovi, da je stranka sposobna plačati sodne stroške ali takse.

V zakonu o brezplačni pravni pomoči (Zakon o brezplačni pravni pomoči) so opredeljeni namen, upravičenci in vrste brezplačne pravne pomoči, ponudniki pravne pomoči, pogoji in postopek za zagotovitev pravne pomoči, čezmejna pravna pomoč, financiranje pravne pomoči in nadzor nad izvajanjem zakona. Zakon o brezplačni pravni pomoči se ne uporablja, če je pravna pomoč zagotovljena na podlagi posebnih predpisov.

8 Kakšno preživnino običajno dodeli sodišče? Kako se izračuna znesek preživnine? Ali lahko sodišče svojo odločitev spremeni, če se spremenijo življenjski stroški ali družinske okoliščine? Če da, kako (npr. s pomočjo sistema samodejne indeksacije)?

Preživnina za otroka se vedno določi v denarnem znesku.

Starš, pri katerem otrok živi, prispeva svoj del preživninske obveznosti do otroka z zagotavljanjem vsakodnevne skrbi za otroka, medtem ko starš, ki z otrokom ne živi, izpolnjuje preživninsko obveznost do otroka s pokrivanjem otrokovih materialnih potreb v obliki finančne podpore.

Otrokove skupne materialne potrebe, ki jih sodišče določi v pravnem postopku, se nanašajo na stroške bivanja, hrane, oblačil, higiene, vzgoje, izobraževanja, zdravstvenega varstva in druge podobne stroške v zvezi z otrokom. Otrokove skupne materialne potrebe se določijo v skladu z življenjskim standardom starša, ki mora plačevati preživnino.

Otrokove materialne potrebe so lahko večje, če stalno potrebuje intenzivnejšo skrb zaradi zdravstvenega stanja, kar je treba upoštevati pri določanju zneska preživnine v pravnem postopku.

Skupne zmožnosti starša, ki je preživninski zavezanec, ki jih sodišče določi v pravnem postopku, se nanašajo na njegov dohodek in finančno stanje v trenutku, ko se določi znesek preživnine.

Minister, pristojen za socialno varstvo, enkrat letno, in sicer najpozneje do 1. aprila v tekočem letu, določi minimalne denarne zneske, ki predstavljajo minimalni znesek skupnih materialnih potreb za mesečno preživnino za mladoletnega otroka v Republiki Hrvaški, ki jih mora plačevati tisti od staršev, ki ne živi z otrokom.

Minimalni zneski se določijo kot delež povprečne neto mesečne plače osebe, zaposlene pri pravnih osebah v Republiki Hrvaški, za preteklo leto, in sicer:

za otroka do 6. leta starosti – 17 % povprečne plače,

za otroka od 7. do 12. leta starosti – 20 % povprečne plače in

za otroka od 13. do 18. leta starosti – 22 % povprečne plače.

Izjemoma se lahko določi tudi nižji znesek za otrokove potrebe po preživnini, vendar ne sme biti nižji od polovice zakonsko določenega najnižjega zneska:

če mora preživninski zavezanec preživljati dva ali več otrok ali

če otrok prispeva k svojemu preživljanju z lastnim dohodkom.

Minister, pristojen za socialno varstvo, enkrat letno, in sicer najpozneje do 1. aprila v tekočem letu, določi preglednice v zvezi s povprečnimi potrebami mladoletnega otroka glede na njegovo starost, dohodek starša, ki je dolžen plačevati preživnino, v skladu s plačilnimi razredi, in povprečne življenjske stroške v Republiki Hrvaški.

Preživninski upravičenec in preživninski zavezanec lahko sodišču predlagata, naj poviša ali zniža znesek preživnine, odloči o prenehanju plačevanja preživnine ali spremeni način preživljanja, določen s predhodnim izvršljivim naslovom, če so se okoliščine spremenile.

V Republiki Hrvaški preživninski zahtevki niso predmet indeksacije.

9 Kako in komu se plača preživnina?

Preživnina se plačuje na način in osebi, kot je določeno v sodni odločbi.

10 Če preživninski zavezanec ne plača prostovoljno, kakšen postopek je potrebno sprožiti, da se ga prisili k plačilu?

Če preživninski zavezanec preživnine ne plačuje prostovoljno, se uvede in izvede izvršilni postopek.

Izvršba na plači in drugih stalnih dohodkih ter denarnih sredstvih na računu za namene izterjave plačila preživninskega zahtevka za otroka se izvede pred izvršbo za plačilo katerih koli drugih terjatev, ne glede na to, kdaj so nastale.

Preživninski zavezanec lahko v zapisniku zaslišanja pred sodiščem ali v posebni overjeni listini, da se lahko v celoti ali delno zaseže njegova plača, pokojnina ali podoben denarni prejemek za namen izterjave zahtevka preživninskega upravičenca in da se plačila izvedejo neposredno preživninskemu upravičencu, kot je določeno v navedenem zapisniku ali listini. Taka listina se izda v enem izvodu in ima pravni učinek pravnomočnega sklepa o izvršbi.

11 Na kratko opišite vse omejitve izvrševanja, zlasti predpise o varstvu preživninskega zavezanca ter o prekluzivnih in zastaralnih rokih v vašem nacionalnem sistemu izvrševanja.

Tisti od staršev, ki ne živi z mladoletnim otrokom in zanj ne plačuje preživnine, mora otroku plačati nadomestilo za neizplačano preživnino, ki se izračuna od dneva nastanka pravice do preživnine do dneva vložitve tožbe. Otrokova terjatev zoper tistega od staršev, ki ni poskrbel za preživljanje otroka, zastara v petih letih od dneva nastanka take obveznosti.

V skladu s členom 226 zakona o obligacijskih razmerjih (Zakon o obveznim odnosima) terjatve občasnih plačil, ki dospevajo letno ali v krajših časovnih presledkih, zastarajo v treh letih od zapadlosti vsake posamezne dajatve, bodisi da gre za dodatne terjatve, kot je terjatev obresti, ali pa terjatve, s katerimi se črpa sama pravica, kot je preživninski zahtevak.

V skladu s členom 233 zakona o obligacijskih razmerjih terjatve, ki so bile ugotovljene s pravnomočno sodno odločbo, odločbo drugega pristojnega javnega organa, poravnavo pred sodiščem ali drugim pristojnim organom ali z notarskim aktom, zastarajo v desetih letih, in sicer tudi tiste, za katere sicer zakon določa krajši zastaralni rok.

V skladu s členom 235 zakona o obligacijskih razmerjih zastaranje med starši in otroki ne začne teči, dokler traja starševska pravica.

V skladu s členom 172 zakona o izvršbi (Ovršni zakon) so iz izvršbe izvzeta naslednja sredstva: prejemki iz naslova zakonsko določene preživnine, odškodnina zaradi poslabšanja zdravja ali zmanjšanja ali izgube delovne sposobnosti in odškodnina za izgubljeno preživnino zaradi smrti preživninskega zavezanca; prejemki iz naslova dajatev za invalidnost v skladu s predpisi o invalidskem zavarovanju; prejemki iz naslova dajatev za socialno varstvo; prejemki iz naslova začasne brezposelnosti; prejemki iz naslova otroškega dodatka, razen če ni s posebnim predpisom določeno drugače; prejemki iz naslova štipendije in pomoči učencem in študentom; plačila za delo obsojencev, razen terjatev iz naslova zakonsko določene preživnine in terjatev za nadomestilo za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem obsojenca; prejemki iz naslova odličij in priznanj; plačila iz naslova materinskega nadomestila in starševskega dodatka, razen če ni s posebnim pravnim aktom določeno drugače; drugi prejemki, izvzeti iz izvršbe na podlagi posebnih predpisov.

S členom 173 zakona o izvršbi je izvršba omejena, kakor sledi.

(1) Če se izvršba vrši na plači dolžnika, je iz izvršbe izvzet znesek v višini dveh tretjin povprečne neto plače v Republiki Hrvaški. Če se izvršba opravi zaradi izterjave zakonsko določene preživnine ali terjatve iz naslova odškodnine zaradi poslabšanja zdravja ali zmanjšanja ali izgube delovne sposobnosti in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, je iz izvršbe izvzet znesek v višini polovice povprečne neto plače v Republiki Hrvaški, razen če se izvršba opravi za prisilno izterjavo zneskov, ki jih je treba plačati kot preživnino za otroka. V takih primerih je iz izvršbe izvzet znesek, ki ustreza eni četrtini povprečne neto plače (osebe, zaposlene pri pravnih osebah v Republiki Hrvaški, za preteklo leto).

Če dolжник prejema plačo, ki je nižja od povprečne neto plače v Republiki Hrvaški, je iz izvršbe izvzet znesek v višini dveh tretjin plače. Če se izvršba opravi zaradi izterjave zakonsko določene preživnine ali terjatve iz naslova odškodnine zaradi poslabšanja zdravja ali zmanjšanja ali izgube delovne sposobnosti in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, se znesek določi na polovico dolžnikove neto plače.

(3) Izraz „povprečna neto plača“ v smislu odstavka 1 tega člena je povprečni znesek, izplačan kot mesečna neto plača osebe, zaposlene pri pravnih osebah v Republiki Hrvaški v obdobju od januarja do avgusta tekočega leta, ki ga določi hrvaški statistični urad (Državni zavod za statistiku) in se v Uradnem listu Republike Hrvaške (Narodne novine – NN) objavi najpozneje do 31. decembra tekočega leta. Tako določen znesek se uporablja v naslednjem letu.

(4) Določbe odstavkov 1 in 2 tega člena se uporabljajo tudi za izvršbo na nadomestilo plače, nadomestilo za skrajšani delovni čas, nadomestilo za znižano plačo, pokojnino, plačo vojaškega osebja in plačo, ki jo prejemajo osebe v rezervni sestavi med služenjem vojaškega roka, ter druge redne denarne prejemke civilnega in vojaškega osebja, razen za izvršbo na prejemke iz odstavkov 5 in 6 tega člena.

(5) Izvršba na prejemke invalidov iz naslova invalidnine ter dodatka za pomoč in postrežbo se lahko opravi samo zaradi izterjave zakonsko določene preživnine ali terjatve iz naslova odškodnine zaradi poslabšanja zdravja ali zmanjšanja ali izgube delovne sposobnosti in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal, pri čemer se znesek določi na polovico takih prejemkov.

(6) Izvršba na prejemke iz pogodbe o dosmrtnem preživljanju in dosmrtni renti ter na prejemke iz pogodbe o življenjskem zavarovanju se lahko opravi le na delu prejemkov, ki presegajo osnovo, na podlagi katere se izračuna znesek pomoči za preživljanje.

12 Ali obstaja organizacija ali organ, ki mi lahko pomaga v postopku pridobitve preživnine?

Centri za socialno varstvo morajo hraniti evidenco vseh odločb in sodnih poravnav v zvezi s preživnino za mladoletnega otroka.

Kadar center za socialno varstvo prejme pravnomočno sodno odločbo ali sodno poravnavo v zvezi s preživnino za otroka, mora o pravicah in dolžnostih pisno obvestiti starša, pri katerem otrok živi, in starša, ki je dolžen plačevati preživnino, ali drugo osebo iz člena 288 družinskega zakona, ki je dolžna plačevati preživnino v skladu s sodno odločbo ali sodno poravnavo.

Center za socialno varstvo v tem obvestilu starša, pri katerem otrok živi, obvesti o naslednjem:

opozori ga, da mora obvestiti center za socialno varstvo, če preživninski zavezanec ne izpolnjuje svoje obveznosti redno in v celoti, ter navede pogoje, pod katerimi je otrok upravičen do začasne preživnine v skladu s posebnimi predpisi o začasni preživnini.

Center za socialno varstvo v obvestilu opozori starša, ki je dolžen plačevati preživnino, ali drugo osebo iz člena 288 družinskega zakona, ki je dolžna plačevati preživnino v skladu s sodno odločbo ali sodno poravnavo, o naslednjem:

da bo vložil kazensko ovadbo zoper preživninskega zavezanca, ki ne izpolnjuje svoje preživninske obveznosti, v petnajstih dneh od dne, ko izve, da se preživninska obveznost ne izpolnjuje redno in v celoti, ter

da ima Republika Hrvaška pravico izterjati zneske začasne preživnine, plačane v skladu s posebnim predpisom o začasni preživnini.

13 Ali lahko organizacije (vladne ali zasebne) namesto preživninskega zavezanca v celoti ali delno vnaprej plačajo preživnino?

Kadar center za socialno varstvo prejme pravnomočno sodno odločbo ali sodno poravnavo v zvezi s preživnino za otroka, mora obvestiti starša, pri katerem otrok živi, o pogojih, pod katerimi je otrok upravičen do začasne preživnine v skladu s posebnimi predpisi o začasni preživnini. V skladu s pogoji, določenimi

v zakonu o začasni preživnini (Zakon o privremenom uzdržavanju, NN št. 92/14), je otrok, ki je hrvaški državljan in ima stalno prebivališče na Hrvaškem, upravičen do začasne preživnine. V skladu z navedenim zakonom je otrok oseba, ki še ni dopolnila 18. leta starosti in jo je starš dolžen preživljati na podlagi izvršljivega naslova.

Otrok je upravičen do začasne preživnine, če starš, ki ne živi z otrokom, v celoti ali delno ne izpolnjuje preživninske obveznosti in če se zdi verjetno, da stari starši po strani navedenega starša ne prispevajo k otrokovi preživnini vsaj v znesku, ki je v zakonu določen kot znesek začasne preživnine.

Pravica do začasne preživnine traja, dokler preživninski zavezanec ne začne plačevati preživnine vsaj v znesku, ki je v zakonu določen kot znesek začasne preživnine.

Otrok je upravičen do začasne preživnine v skupnem trajanju največ treh let.

Začasna preživnina je določena na 50 % zakonsko določene minimalne preživnine. Začasna preživnina ne more biti višja od zneska preživnine, določenega z izvršljivim naslovom.

Republika Hrvaška s plačilom zneska začasne preživnine vstopi v pravni položaj otroka in nanjo preidejo pravice do preživninskih zahtevkov v znesku plačane začasne preživnine ter vse vzporedne pravice. V postopku za izterjavo zahtevka iz člena 25 navedenega zakona jo zastopa pristojni državni tožilec.

14 Če sem v tej državi članici, preživninski zavezanec pa stalno prebiva v drugi državi:

14.1 ali lahko dobim pomoč organa ali zasebne organizacije v tej državi članici?

Da. V skladu z zakonom o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah je osrednji organ za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 ministrstvo, pristojno za socialno varstvo.

Pristojni organi v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 4/2009 so sodišča in centri za socialno varstvo v skladu s predpisanim področjem dela in pristojnostmi teh organov.

Če je stranka, ki želi izterjati preživnino, na Hrvaškem, preživninski zavezanec pa ima stalno prebivališče v drugi državi članici, lahko stranka za pomoč zaprosi ministrstvo za demografijo, družino, mladino in socialno politiko, ki je določeno kot osrednji organ Republike Hrvaške.

14.2 Če je to mogoče, kako lahko stopim v stik s tem organom ali zasebno organizacijo?

Obrniti se je mogoče na osrednji organ in organe, pristojne za delovanje na področju uporabe Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009.

Kontaktne podatke osrednjega organa so:

Ministarstvo za demografijo, obitelj, mlade i socijalnu politiku (Ministrstvo za demografijo, družino, mlade in socialno politiko)

Trg Nevenke Topalušić 1

10 000 Zagreb

Spletišče: <http://www.mspm.hr/>

E-naslov: ministarstvo@mdomsp.hr

Tel.: +385 15557111

Telefaks: +385 15557222

15 Če sem v drugi državi, preživninski zavezanec pa je v tej državi članici:

15.1 ali lahko vložim zahtevek neposredno pri takem organu ali zasebni organizaciji v tej državi članici?

Ne. Člen 55 Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 določa, da je treba, kadar je preživninski zavezanec na ozemlju Republike Hrvaške, zahtevo vložiti pri osrednjem organu Republike Hrvaške prek osrednjega organa države, v kateri vložnik prebiva.

15.2 Če je to mogoče, kako se lahko obrnem na ta organ ali zasebno organizacijo in kakšno pomoč lahko dobim?

Osrednji organ države, v kateri je vložnik, pošlje zahtevo ministru za demografijo, družino, mladino in socialno politiko, ki je osrednji organ Republike Hrvaške za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009.

Kontaktne podatke osrednjega organa so:

Ministarstvo za demografijo, obitelj, mlade i socijalnu politiku (Ministrstvo za demografijo, družino, mlade in socialno politiko)

Trg Nevenke Topalušić 1

HR-1000 Zagreb

Spletišče: <http://mdomsp.gov.hr/>

E-naslov: ministarstvo@mdomsp.hr

Tel.: +385 15557111

Telefaks: +385 15557222

16 Ali to državo članico zavezuje Haaški protokol iz leta 2007?

Da.

17 Če te države članice ne zavezuje Haaški protokol iz leta 2007, kateri predpisi se po pravilih njenega mednarodnega zasebnega prava uporabijo za preživninski zahtevek? Katera so relevantna pravila mednarodnega zasebnega prava?

Ni relevantno.

18 Kakšna so pravila glede dostopa do sodnega varstva v čezmejnih primerih v okviru EU, v skladu s strukturo Poglavlja V uredbe o preživninskih obveznostih?

Vložnik se obrne na osrednji organ države članice, pravna pomoč pa se zagotovi na območju, zajetem v Uredbi Sveta (ES) št. 4/2009, v skladu s členi od 44 do 47, po potrebi pa se uporabljajo tudi določbe zakona o brezplačni pravni pomoči.

19 Kakšne ukrepe ta država članica sprejme za zagotovitev izvajanja dejavnosti iz člena 51 uredbe o preživninskih obveznostih?

Sprejet je bil zakon o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah (NN št. 127/2013), ministrstvo za demografijo, družino, mladino in socialno politiko pa je določeno kot osrednji organ za izvajanje navedene uredbe.

Za več informacij glej:

1. družinski zakon (NN št. 103/15);
2. zakon o izvršbi (NN št. 112/12, 25/13, 93/14);
3. zakon o koliziji pravnih predpisov (Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima, NN št. 53/91, 88/01);
4. zakon o brezplačni pravni pomoči (NN št. 143/2013);
5. zakon o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah (NN št. 127/2013);
6. zakon o pravnem postopku (NN št. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14);
7. zakon o začasni preživnini (NN št. 92/14).

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 16/12/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.